

ELSÄKERHETS
VERKET

FÖRFATTNINGSKOMMENTARER

**TILL ELSÄK-FS 2013:1 INKLUSIVE ÄNDRINGAR
ENLIGT ELSÄK-FS 2014:2 och 2015:4**

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Inledning.....	3
1.2	Författningskommentarer	4
2	Elsäkerhetsverkets föreskrifter och allmänna råd om behörighet för elinstallatörer	5
	1 kap. Allmänna bestämmelser.....	5
	2 kap. Erkännande av yrkeskvalifikationer eller yrkeserfarenhet inom EES.....	15
	3 kap. Övriga bestämmelser	17
	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	19
	Bilaga 1 - Lågspänningsbehörighet.....	20
	Bilaga 2 - Högspänningsbehörighet	23
	Bilaga 3 - Kunskaps- och färdighetskrav BB1	24

1 INLEDNING

1.1 Inledning

Elsäkerhetsverket är föreskrivande myndighet enligt elinstallatörsförordningen (1990:806) och har meddelat föreskrifter om behörighet för installatörer. Myndigheten har under senare år observerat ett antal problem vid tillämpningen av föreskrifterna hos allmänhet, inom yrkesmässig verksamhet och inom myndigheten. I september 2011 lämnade Elsäkerhetsverket en rapport¹ till regeringen med hemställan att regeringen skulle tillsätta en utredning med uppdrag att med utgångspunkt i det överlämnade materialet lämna förslag till slutlig utformning av ett nytt system för kompetenskontroll av elektriker.

Rapporten föregicks av en dialog mellan myndigheten och berörda företag, branschföreningar, fackföreningar, myndigheter och utbildningsanordnare². De flesta av deltagarna efterlyste en revision av Elsäkerhetsverkets föreskrifter i avvaktan på att ett helt nytt regelverk skulle kunna vara på plats. Elsäkerhetsverket har därför reviderat sina föreskrifter i syfte att undanröja några av de problem som framhållits och underlätta tillämpningen under den tid som krävs för regeringen att utreda och implementera ett nytt kommande system.

Under dialogen framhölls tre områden som behövde åtgärdas för att de mest akuta problemen som finns i nu gällande myndighetsföreskrifter skulle kunna elimineras. Det gällde:

- osäkerhet om vad som avses med ”elinstallationsarbete”,
- vilka utbildningar som accepteras för att få behörighet och
- likvärdiga möjligheter för alla företag att kunna tillämpa undantagsbestämmelser från kravet på ett anställningsförhållande enligt elinstallatörsförordningens 6 §.

Nyheterna i 2013 års föreskrifter syftar till att jämställa alla företag i fråga om undantag från kravet på anställningsförhållandet i 6 § elinstallatörsförordningen och att modernisera kraven på utbildning och praktik för behörighet. Detta har skett bl.a. genom kraven för behörighet har frikopplats från bestämda examina. Myndigheten har dock avstått från att definiera vad som ska avses med ett elinstallationsarbete. Denna fråga är komplex och kan förväntas bli central för den

¹ ”Säkra elinstallationer – ett nytt system för elinstallatörer” dnr 09EV0836

² Minnesanteckningar från dessa fem dialogmöten är diarieförda under samma diarienummer som rapporten, dnr 09EV836 och kan laddas ner från vår hemsida på <http://www.elsakerhetsverket.se/sv/Behorighet/Nytt-framtida-behorighetssystem/>.

utredning som tillsattes i augusti 2013 och resultat redovisas senast den 31 december 2014³

De nya föreskrifterna innehåller utöver det nu sagda relativt begränsade förändringar av äldre föreskrifter.

Genom ikraftträdandet av ELSÄK-FS 2013: 1 den 1 januari 2014 upphävs äldre föreskrifter (ELSÄK FS 2007:2, ändrad genom 2010:4). Även om 2013 års föreskrifter inte skiljer sig på så många punkter, har myndigheten valt att utfärda en ny författning för att ge bättre överskådlighet.

De upphävda föreskrifterna benämns fortsättningsvis 2007:2.

Från och med den 1 januari 2015 upphävs den så kallade 15-årsregeln i 1 kap. 6 §. Detta innebär att det inte längre finns någon tidsgräns för vilka utbildningar som får återopas vid ansökan om behörighet, se Elsäkerhetsverkets föreskrifter (2014:2) om ändring av Elsäkerhetsverkets föreskrifter (2013:1) och allmänna råd om behörighet för elinstallatörer. En konsoliderad version av ELSÄK-FS 2013:1 och ändringarna i ELSÄK-FS 2014:2 finns på Elsäkerhetsverkets webbplats.

Från och med den 1 januari 2016 tas tidsbegränsningen på beviljade behörigheter bort. Behörigheter som beviljas efter den 1 januari 2016 samt behörigheter som var gällande den 31 december 2015 kommer alltså att gälla tills vidare.

Elsäkerhetsverket kan återkalla en beviljad behörighet i enlighet med 10 § elinstallatörsförordningen (1990:806). En behörighets giltighet bör därför alltid kontrolleras mot Elsäkerhetsverkets register.

1.2 Författningskommentarer

I det följande har kommentarerna införts i den löpande författningstexten, paragraf för paragraf.

Författningstexten är markerad i en ram för att kunna skiljas från kommentarerna.

³ Direktiv 2013:81

2 ELSÄKERHETSVERKETS FÖRESKRIFTER OCH ALLMÄNNA RÅD OM BEHÖRIGHET FÖR ELINSTALLATÖRER

1 kap. Allmänna bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om krav på utbildning och praktik för behörighet att utföra elinstallationsarbete på elektriska starkströmsanläggningar samt om erkännande av yrkeskvalifikationer eller yrkeserfarenhet som har förvärvats inom ett annat EES-land än Sverige.

Föreskrifterna gäller inte för elinstallationsarbete på

- luftfartyg,
- fordon för elektrisk järnvägs-, spårvägs-, tunnelbane- och trådbussdrift,
- övriga fordon, inklusive släpfordon,
- fartyg, inklusive fritidsbåtar och
- på övriga anordningar.

Allmänna råd

Med övriga fordon, inklusive släpfordon, avses till exempel husbilar och husvagnar. Med övriga anordningar avses till exempel maskiner, hissar och kranar.

Paragrafen motsvarar i huvudsak senaste lydelsen i 2007:2 efter ändringen 2010. I första stycket har begreppet yrkeserfarenhet inkluderats, eftersom 2 kap. omfattar erkännande av både yrkeskvalifikationer och yrkeserfarenhet.

Elsäkerhetsverket har inte meddelat några föreskrifter om elinstallationsarbete på elektriska anordningar. I andra stycket har, utöver fordon, övriga anordningar undantagits. Såväl fordon som övriga anordningar omfattas av regelverk hos andra myndigheter.

Tillämpningsområdet är nu anpassat till föreskrifterna (ELSÄK-FS 2008:1) för utförande av elektriska starkströmsanläggningar och (ELSÄK-FS 2008:2) om varselmärkning vid elektriska starkströmsanläggningar.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

anpassningsperiod: utövande av elinstallationsarbete under överinseende av behörig elinstallatör,

anslutningsdon: don som omfattar olika slag av uttag, intag, skarvdon och liknande,

bostäder: alla utrymmen i ett bostadshus utom de allmänna utrymmena i flerbostadshus,

EES: Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet,

elkopplare: en apparat som är konstruerad för att bryta strömmen i en eller flera strömkretsar,

lämplighetsprov: ett prov som endast gäller yrkeskunnighet i elinstallationsarbete,

torra och icke brandfarliga utrymmen i en bostad: normalt alla rum utom badrum, duschrum och rum med simbassäng samt garage.

Övriga begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 2 § elinstallatörsförordningen (1990:806) och 2 § starkströmsförordningen (2009:22).

Definitionerna har utökats med begreppen bostäder, EES, elkopplare samt torra och icke brandfarliga utrymmen i en bostad, eftersom dessa begrepp visat sig medföra tolkningsproblem.

Andra stycket hänvisar till definitionerna i elinstallatörs- och starkströmsförordningarna. Stycket ersätter upplysningsparagrafen 1 a § i 2007:2.

3 § Utan hinder av bestämmelserna i 6 § elinstallatörsförordningen (1990:806) om vem som får utföra elinstallationsarbete, får följande arbeten utföras av andra än en elinstallatör eller en yrkesman under överinseende av en elinstallatör. Undantagen gäller dock inte för elinstallationsarbeten som utförs i explosiva miljöer.

1. Utbyte av elkopplare som är placerade i en egen kapsling eller dosa samt av anslutningsdon för högst 16 A, 400 V.

2. Utbyte av ljusarmatur i torra icke brandfarliga utrymmen inne i bostäder.

3. Utförande, ändring eller reparation av en starkströmsanläggning som ingår i en skyddsklenspänningskrets med nominell spänning om högst 50 V med effekt om högst 200 VA och ström begränsad av säkring på högst 10 A eller med annat överströmsskydd med motsvarande skyddsverkan.

4. Förläggning av värmekabel eller värmefolie för skyddsklenspänning med nominell spänning om högst 50 V.

5. Losskoppling eller anslutning av en anordning i ett laboratorium, provrum eller liknande där anordningen används för utbildning, provning, försöksverksamhet eller kontroll.

Paragrafen är oförändrad i sak men punkt 1 har förtydligats så att det bättre framgår att undantaget från behörighetskravet inte avser elkopplare som är placerade i en kopplingsutrustning.

4 § Utan hinder av 6 § elinstallatörsförordningen (1990:806) om vem som får utföra elinstallationsarbete får elinstallationsarbete utföras av

- a) skolelev i utbildningssyfte, även om arbetet äger rum i en annan verksamhet än utbildningsanordnarens verksamhet och
- b) den som deltar i en praktik utan att anses som anställd om praktiken har anvisats av en myndighet.

Elinstallationsarbete enligt första stycket ska ske under överinseende av en elinstallatör.

Paragrafen är ny och har införts för att det funnits en osäkerhet bland utbildningsanordnare om möjligheten att tillhandahålla praktik mot bakgrund av kravet på ett anställningsförhållande enligt 6 § elinstallatörsförordningen.

Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra att den som genomgår utbildning kan praktisera för att slutföra sin utbildning. Även praktikanter som deltar i anvisad praktik, till exempel enligt socialtjänstlagen (2001:453), behöver kunna genomföra sin praktik på ett företag som utför elinstallationsarbete. Undantaget gäller bara om elinstallationsarbetet sker under överinseende av en elinstallatör som utövar sitt överinseende enligt elinstallatörsförordningen 7 §.

Elinstallationsarbete som utförs enligt bestämmelserna i denna paragraf är inte yrkesmässigt. Därför accepteras inte praktik som förvärvas enligt 1 kap. 4 § vid behörighetsprövning, se 1 kap. 6 § sista stycket.

Behörigheter

5 § En behörighet meddelad enligt dessa föreskrifter ska gälla tills vidare.

Det finns fyra olika behörigheter: Allmän behörighet (AB), allmän behörighet för lågspänning (ABL), begränsad behörighet (BB1) och begränsad behörighet (BB3). En person kan inneha endast en behörighet.

1. AB gäller för alla elinstallationsarbeten.
2. ABL gäller för alla elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar.
3. BB1 gäller för lågspänningsanläggningar och är begränsad till följande elinstallationsarbeten i befintlig gruppledning:
 - uppsättning och flyttning av ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar,
 - fast anslutning och losskoppling av en anordning med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen.
4. BB3 gäller för visst elinstallationsarbete efter beslut av Elsäkerhetsverket i särskilda fall.

Från och med 1 januari 2016 kommer beviljade behörigheter att gälla tills vidare. Se även punkten 2 i övergångsbestämmelserna som medför att behörigheter som är gällande den 31 december 2015 därefter ska gälla tills vidare. Detta innebär de som har gällande behörigheter behöver inte ansöka om förlängning.

Elsäkerhetsverket kan återkalla en beviljad behörighet i enlighet med 10 § elinstallatörsförordningen (1990:806). En behörighets giltighet bör därför alltid kontrolleras mot Elsäkerhetsverkets register.

Paragrafen i övrigt överensstämmer med 5 § i ELSÄK-FS 2007:2, men har bearbetats språkligt.

Utbildnings- och praktikkrav för behörighet

6 § För behörighet ska sökanden uppfylla kraven enligt dessa föreskrifter på utbildning och praktik för den sökta behörigheten.

Utbildningen får inte ha varit inriktad endast mot elinstallationsarbeten enligt 1 § andra stycket.

Praktik ska ha förvärvats under överinseende av en elinstallatör med minst samma behörighet som den sökta. Praktiken ska ge erfarenhet av sådant val och sådan montering av elinstallationsmateriel för lednings- och jordningssystem, bryt- och manöverapparater, elektriska skyddsapparater och sådan felsökning och kontroll före ibruktagning som får utföras med den sökta behörigheten.

Praktik som förvärvats genom elinstallationsarbete på starkströmsanläggningar som avses i 1 § andra stycket godtas som en del av den nödvändiga praktiken efter prövning av Elsäkerhetsverket i varje enskilt fall. Högst ett år av sådan praktik godtas.

Praktik som förvärvats genom elinstallationsarbete enligt 4 § godtas inte.

Allmänna råd

Praktiken kan ha förvärvats på olika slag av elanläggningar som till exempel anläggningar i det fria och inom byggnader, industrianläggningar och anläggningar för produktion och överföring av el.

7 § För behörigheten AB krävs att sökanden med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 1 och 2 har uppnåtts.

För behörigheten AB krävs att sökanden under sammanlagt fyra år förvärvat praktik på låg- och högspänningsanläggningar, varav en sammanhängande period om minst tre år. Under dessa tre år ska minst ett år ha omfattat praktik på högspänningsanläggningar och minst två år praktik på lågspänningsanläggningar.

8 § För behörigheten ABL krävs att sökanden med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 1 har uppnåtts.

För behörigheten ABL krävs att sökanden under sammanlagt fyra år förvärvat praktik på lågspänningsanläggningar, varav en sammanhängande period om minst tre år.

9 § För behörigheten BB1 krävs att sökanden med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 3 har uppnåtts.

För behörigheten BB1 krävs att sökanden under sammanlagt två år förvärvat praktik på lågspänningsanläggningar, varav en sammanhängande period om minst ett år.

1 kap. 6 – 9 §§ innebär en ny metod för bestämmande av utbildnings- och praktikkrav för behörighet.

I äldre bestämmelser knöts kraven till avlagda examina eller specificerade utbildningar, vilket vållat avsevärda tillämpningsproblem. I de nya bestämmelserna specificeras i stället de kunskaps- och färdighetskrav som den sökande ska uppfylla för att få behörighet. Kraven finns i bilagorna till föreskrifterna. De är uppdelade i kunskaps- och färdighetskrav för lågspänning, högspänning och för begränsad behörighet (BB1). Genom denna modell blir föreskrifterna oberoende av olika examinas beteckningar, antal poäng och innehållsförändringar. Den ger utbildningsanordnare en större frihet att utforma sina utbildningar och

Elsäkerhetsverket kan fokusera på de kunskaper och färdigheter som är väsentliga sett från elsäkerhetssynpunkt vid behörighetsgivning.

Kraven är formulerade i bilagorna 1 till 3 och är uppdelade i kunskaps- och färdighetskrav för lågspänning, högspänning och för begränsad behörighet (BB1). Kraven är ställda med utgångspunkt i det elektrotekniska innehållet i de utbildningar som accepterades i ELSÄK-FS 2010:4. Examina eller utbildningar som uppfyller de krav som ställts på det elektrotekniska innehållet enligt ELSÄK-FS 2010:4 kommer att vara godtagbara enligt de nya föreskrifterna från den 1 januari 2014.

I 1 kap. 6 § tredje stycket har det tidigare kravet på mångsidighet ersatts med en detaljerad uppräknning av de arbetsmoment som en sökande ska ha erfarenhet av att ha utfört under överinseende av en elinstallatör.

Genom 1 kap. 6 § fjärde stycket har en möjlighet införts för en sökande att få praktik godkänd även om praktiken utförts på anläggningar eller anordningar som inte omfattas av föreskrifterna enligt 1 kap. 1 § andra stycket. Även om elinstallationsarbete på sådana anläggningar eller anordningar inte förutsätter behörighet, finns det moment i arbetet som ger goda elektrotekniska färdigheter som kan vara värdefulla för en kommande elinstallatör.

Från och med den 1 januari 2015 har den så kallade 15-årsregeln tagits bort. Detta innebär att det inte längre finns någon tidsgräns för vilka utbildningar som får återopas vid ansökan om behörighet, så länge utbildningen uppfyller kraven i ELSÄK-FS 2013:1.

10 § Om den sökande återopar en utbildning som, enligt Elsäkerhetsverkets bedömning, inte uppfyller kraven för den sökta behörigheten kan verket besluta att den sökande ska genomgå ett prov som omfattar kunskap som är väsentliga för den sökta behörigheten.

Paragrafen ersätter 7 § tredje stycket och 8 § tredje stycket i ELSÄK-FS 2007:2. Med bestämmelsen har en möjlighet införts för Elsäkerhetsverket att besluta om att den sökande ska genomgå ett prov om det råder osäkerhet om sökandes utbildning når helt upp till kraven för sökt behörighet.

Huvudregeln är alltså att den som ansöker ska prövas med utgångspunkt i sin utbildning och praktik. Möjligheten enligt 10 § ska ses som ett komplement till

6 – 9 §§. Det är myndigheten som fattar beslut om eventuellt prov. Det är alltså inte fråga om en valmöjlighet för den som ansöker om behörighet.

11 § Krav på utbildning och praktik för behörigheten BB3 prövas av Elsäkerhetsverket i varje enskilt fall.

Paragrafen motsvarar 12 § i ELSÄK-FS 2007:2. Genom bestämmelsen har myndigheten möjlighet att ge begränsade behörigheter i särskilda fall, till exempel bara för högspänningsanläggningar eller vissa elinstallationsarbeten i samband med jordkabelarbeten.

12 § Praktik, som förvärvats i ett annat EES-land än Sverige, kan godtas som en del av den nödvändiga praktiken efter prövning av Elsäkerhetsverket i varje enskilt fall. Sådan praktik får dock inte utgöra mer än hälften av den tid som krävs för att praktiken kan godkännas.

Praktik som har förvärvats i ett land som inte ingår i EES godtas inte.

Genom 1 kap. 12 § införs en ny bestämmelse som, ger en utökad möjlighet för en sökande att få praktik som genomförts i ett annat EES-land, godtagen. För att bli godkänd måste den sökande ha erfarenhet även av det svenska elsystemet. Bestämmelsen är en anpassning till EU-lagstiftningen.

Undantag från krav på vissa anställningsförhållanden

13 § Utan hinder av 6 § elinstallatörsförordningen (1990:806) behöver en elinstallatör och den yrkesman han har överinseende över inte vara anställda i samma företag när det gäller elinstallationsarbeten som är tidsbegränsade och datum för arbetets slut är fastställt i förväg.

Elinstallatören ska dokumentera omfattningen av arbetet, de tidsramar arbetet avser och vilka personer som deltar i arbetet som sker med stöd av första stycket.

Paragrafen motsvarar bestämmelserna i 1 kap. 13 § ELSÄK-FS 2007:2.

Enligt 6 § elinstallatörsförordningen ska en elinstallatör och den yrkesman som han har överinseende över vara anställda i samma företag. Regeringen har i 4 § förordningen bemyndigat Elsäkerhetsverket att i det särskilda fallet eller genom föreskrifter medge undantag från förordningens bestämmelser. Elsäkerhetsverket har i sina äldre föreskrifter medgivit vissa undantag från 6 §. Gemensamt för de undantagen är att de avsåg tillfälliga arbeten, men som föreskrifterna var utformade ansågs de inte kunna tillämpas av alla typer av företag. Vad som avses med tillfälliga arbeten framgick inte heller av föreskrifterna.

Därför medges nu undantag från anställningskravet i 6 § förordningen för tidsbegränsade arbeten när datum för arbetets slut är fastställt i förväg.

Bestämmelsen är tillämplig på alla typer av företag, även bemanningsföretag. En förutsättning är att den elinstallatör, som har överinseendet över arbetet, dokumenterar omfattningen av arbetet, de tidsramar arbetet avser och vilka personer som deltar i arbetet.

Ramarna för elinstallationsarbeten har med denna utformning av undantagen anpassats till dagens förhållanden på arbetsmarknaden utan att säkerhetsaspekten åsidosätts. Allt elinstallationsarbete ska även i fortsättningen utföras av en elinstallatör eller någon under elinstallatörens överinseende.

2 kap. Erkännande av yrkeskvalifikationer eller yrkeserfarenhet inom EES

1 § Den som har behörighet att utföra elinstallationsarbete enligt ett examens-, utbildnings- eller annat kompetensbevis som utfärdats i ett annat EES-land än Sverige, kan efter ansökan hos Elsäkerhetsverket få sina kvalifikationer erkända för att få behörighet att utföra elinstallationsarbete i Sverige.

2 § Avviker den sökandes kvalifikationer väsentligt från de kvalifikationer som krävs, kan Elsäkerhetsverket besluta att sökanden ska genomföra kompensationsåtgärder för att få sina kvalifikationer erkända.

Av beslutet ska framgå att sökanden kan välja mellan att

a) genomföra en anpassningsperiod om högst tre år, eller

b) genomgå ett lämplighetsprov med godkänt resultat som omfattar kunskap och kännedom om de yrkesregler som är väsentliga för att utföra elinstallationsarbete i Sverige.

3 § Den som uppfyller kraven i 2 kap. 1 § har rätt att, utan att ansöka om erkännande av sina yrkeskvalifikationer, utföra elinstallationsarbete i Sverige om arbetet är tillfälligt. Med tillfälligt arbete avses arbete som är tidsbegränsat. Arbete som är permanent, regelbundet, eller som är tidsbegränsat men regelbundet upprepas anses inte utgöra tillfälligt arbete.

4 § Den som erhållit yrkeserfarenhet genom att utöva yrkesmässig verksamhet med elinstallationsarbete i ett annat EES-land än Sverige ska efter ansökan hos Elsäkerhetsverket meddelas behörighet att utföra elinstallationsarbete i Sverige om sökande uppfyller något av följande krav.

Sökande ska ha varit verksam

1. under sex år i följd som egenföretagare eller företagsledare eller,
2. under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare, om sökanden kan visa att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst tre år, eller
3. under fyra år i följd som egenföretagare eller företagsledare om sökanden kan visa att han för verksamheten i fråga har genomgått en utbildning på minst två år, eller
4. under tre år i följd som egenföretagare eller företagsledare om sökande kan visa att han utövat verksamheten i fråga som anställd under minst fem år, eller
5. under fem år i följd i ledande ställning varav tre år med tekniska uppgifter och med ansvar för minst en avdelning i företaget om sökanden kan visa att han för verksamheten ifråga genomgått en utbildning på minst tre år.

De utbildningar som anges i andra stycket 2, 3 och 5 ska styrkas genom ett bevis eller intyg som utfärdats av en behörig myndighet eller yrkesorganisation. I de fall som avses i 1 och 4 får verksamheten inte ha upphört tidigare än tio år före den dag då en komplett ansökan lämnas till Elsäkerhetsverket.

Andra kapitlet implementerar yrkeskvalifikationsdirektivet och är i stort oförändrat. 2 kap. 5 § i ELSÄK-FS 2007:2 saknade stöd i direktivet. Någon motsvarighet finns därför inte med i de nya föreskrifterna.

3 kap. Övriga bestämmelser

1 § Den som vill ha en behörighet ska skriftligen ansöka om det hos Elsäkerhetsverket. Ansökan ska göras på blankett som fastställts av verket och innehålla uppgift om sökandens namn, folkbokföringsadress och person- eller samordningsnummer.

Till ansökan ska bifogas:

1. styrkta avskrifter eller kopior av intyg om eller betyg över genomförd utbildning, som visar att sökanden med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven för den sökta behörigheten har uppnåtts,

2. intyg om genomförd praktik. Intyget ska vara utfärdat av den installatör som har haft överinseende över sökandens praktik. Intyget ska utfärdas på blankett som fastställts av Elsäkerhetsverket, och

3. tjänstgöringsintyg om praktik som förvärvats genom elinstallationsarbete på starkströmsanläggningar som avses i 1 kap. 1 § andra stycket.

Paragrafen motsvarar 1 § ELSÄK-FS 2007:2. Syftet är att det ska bli tydligare för de sökande att förstå vilka uppgifter som ska lämnas vid ansökan om behörighet.

2 § *Upphävd genom ELSÄK-FS 2015:4.*

Paragrafen som gällde hur man ansöker om förlängning har upphävts. Detta till följd av att beviljade behörigheter från och med den 1 januari 2016 kommer att gälla tills vidare. Därefter kommer inga förlängningar längre att behöva göras.

3 § Den som vill få erkännande av utländska yrkeskvalifikationer eller yrkeserfarenhet för elinstallationsarbete i Sverige enligt 2 kap. ska skriftligen ansöka om detta hos Elsäkerhetsverket på blankett som fastställts av verket.

Till ansökan ska fogas styrkta kopior av examens-, utbildnings- eller annat kompetensbevis och i förekommande fall styrkt kopia av intyg om sökandens yrkeserfarenhet. Bevisen och intygen ska vara utfärdade av en behörig myndighet i ett EES-land och intyga att den sökandes yrkeskvalifikationer minst motsvarar de krav som ställs av Elsäkerhetsverket för den behörighet som är närmast den sökta.

Paragrafen motsvarar 2 § ELSÄK-FS 2007:2.

4 § Den som enligt 1 kap. 12 § vill återöppna praktik som förvärvats i ett annat EES-land än Sverige ska till ansökan bifoga ett intyg om omfattning av och innehåll i genomförd praktik. Den som intygar sådan praktik ska kunna erhålla en svensk behörighet enligt bestämmelserna i 2 kap.

Allmänna råd

Intygsgivaren kan styrka sina kvalifikationer genom att ta kontakt med det organ som enligt direktiv 2005/36/EG, artikel 57 är kontaktpunkt i det EES-land där praktiken har utförts.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om hur man ska gå till väga för att få en praktik som förvärvats i ett annat EES-land än Sverige godkänd enligt 1 kap.

5 § Elsäkerhetsverket får besluta om undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Paragrafen motsvarar 3 kap. 5 § i ELSÄK-FS 2007:2.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2014 då Elsäkerhetsverkets föreskrifter (ELSÄK-FS 2007:2) om behörighet för elinstallationsarbete ska upphöra att gälla.

1. Äldre föreskrifter tillämpas på ansökningar som har inkommit till verket före ikraftträdandet.

2. En behörighet som är gällande den 31 december 2015 ska istället för den giltighetstid som anges i beslutet, gälla tills vidare.

3. I fråga om kunskaps- och färdighetskrav får bestämmelserna i 7 – 9 §§ Elsäkerhetsverkets föreskrifter (ELSÄK-FS 2010:4) om ändring av verkets föreskrifter (ELSÄK-FS 2007:2) om behörighet för elinstallatörer åberopas för att ansöka om behörighet.

Den som ansöker om behörighet enligt bestämmelserna i 7 – 9 §§ ELSÄK-FS 2010:4 ska till ansökan foga styrkta avskrifter eller kopior av betyg över genomförd utbildning.

Bilaga 1

1. Lågspänningsbehörighet

Kunskaps- och färdighetskraven omfattar kunskapsområdena elinstallation, elkraft, elmaskiner samt regler och standarder.

I kunskapsområdena elinstallationer i byggnader, anläggningar för produktion och överföring av el samt industriella anläggningar och elmaskiner ska den sökande ha utfört praktiska laborationer.

1.1 Kunskapsområde elinstallationer i byggnader

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Kunna dimensionera kraft- och belysningsanläggningar.
2. Kunna utföra enklare mekaniska konstruktionsberäkningar.
3. Kunna rita schema med tillhörande dokumentation.
4. Veta hur olika materiel- eller materialval kan påverka elanläggningar från säkerhetssynpunkt.
5. Kunna utföra kontroll före ibruktagning.

1.2 Kunskapsområde anläggningar för produktion och överföring av el samt industriella anläggningar

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Kunna utföra energi-, effekt-, förlust-, kortslutnings- och jordslutningsberäkningar och dimensionera enklare elnät för lågspänning.
2. Veta hur olika elproduktions- och överföringssystem är uppbyggda.
3. Veta hur ledningsbundna överspänningar uppstår och vilka överspänningsskydd som finns.
4. Veta hur utrustningar för reservkraft och avbrottsfri kraft fungerar och hur dessa ska anslutas.
5. Veta hur kontrollutrustningar för drift och övervakning av elkrafttekniska processer fungerar.
6. Veta hur kontaktledningsanläggningar för järnvägs-, spårvägs- trådbuss- och tunnelbanedrift är uppbyggda.

1.3 Kunskapsområde elmaskiner

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Veta hur transformatorer och roterande elmaskiner är uppbyggda och hur de fungerar.
2. Kunna genomföra dimensioneringar med hjälp av utrustningars märkdata för att kunna välja lämpliga transformatorer, elmaskiner och drivsystem.
3. Ha utfört laborationer med mätningar på transformatorer och roterande elmaskiner i syfte att verifiera deras karakteristiska elektriska egenskaper.

1.4 Kunskapsområde regler och standarder

Den sökande ska ha kunskaper om och kunna tillämpa gällande regler och standarder för lågspänningsinstallationer.

Bilaga 2

2. Högspänningsbehörighet

Den sökande ska ha utfört praktiska laborationer och ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Kunna utföra energi-, effekt-, förlust-, kortslutnings- och jordslutningsberäkningar och dimensionera enklare högspänningsnät för allmän eldistribution och för industrinät.
2. Ha praktiskt utfört mätning på jordtag.
3. Ha kunskaper om och kunna tillämpa gällande regler och standarder för högspänningsanläggningar.
4. Veta hur högspänningsnät och kontaktledningsanläggningar för järnvägsdrift är uppbyggda.
5. Kunna utföra kontroll av högspänningsanläggningar före ibruktagning.

Bilaga 3

3. Kunskaps- och färdighetskrav för begränsad behörighet (BB1)

Kunskaps- och färdighetskraven omfattar kunskapsområdena praktisk ellära och elkraftteknik.

Den sökande ska ha utfört praktiska laborationer och ska ha följande kunskaper och färdigheter.

3.1 Kunskapsområde praktisk ellära

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Veta hur likströmskretsar och enfasväxelströmskretsar fungerar.
2. Veta hur trefasväxelströmskretsar fungerar och vilka skillnader som finns mellan TN-C-, TN-S-, TT- och IT-system.
3. Veta vilken funktion skyddsjordledaren har i en gruppledning.
4. Veta vilka skyddsapparater som kan finnas i en gruppledning och hur dessa fungerar.

3.2 Kunskapsområde elkraftteknik

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

1. Kunna utföra uppsättning och flyttning av ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar i befintlig gruppledning.
2. Kunna utföra fast anslutning och losskoppling av en anordning med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen.
3. Kunna läsa ritningar och elscheman.
4. Kunna tillämpa gällande regler och standarder för elinstallationsarbeten som får utföras med begränsad behörigheten BB1.
5. Kunna mäta spänning, ström och resistans samt utföra isolationsmätning.
6. Kunna utföra kontroll före ibruktagning.